

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

WERSJA JAWNA

Bydgoszcz, 27 grudnia 2023 r.

Znak: RBG.440.2.2020

DECYZJA NR RBG - 15/2023

informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213) w zw. z art. 57 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1773), **po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wobec przedsiębiorcy Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach po uprawdopodobnieniu stosowania przez Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach praktyki nieuczciwie wykorzystującej przewagę kontraktową, polegającej na obciążaniu dostawców nadmiernym ryzykiem związanym z realizacją umowy tuczu trzody chlewnej poprzez organizowanie tuczu trzody chlewnej w ten sposób, że wysokość wynagrodzenia dostawcy jest zależna od efektu tuczu, podczas gdy na efekt ten mają wpływ przede wszystkim okoliczności, za które odpowiada nabywca, takie jak zapewnienie odpowiednich warchlaków do tuczu, paszy, właściwej opieki weterynaryjnej, jak i jego zalecenia, co może stanowić nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, o którym mowa w art. 6 w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi i po przyjęciu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązania złożonego przez Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach do:**

1. wprowadzenia do umów ramowych na tucz trzody chlewnej:

1) postanowienia zobowiązującego Agrifirm Polska sp. z o.o. do waloryzacji, począwszy od zakończenia pierwszego cyklu produkcyjnego w ramach współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o., stawki podstawowej według następujących zasad:

a) w sytuacji, gdy przed rozpoczęciem kolejnego cyklu produkcyjnego, zostanie stwierdzone, że koszty energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody są o co najmniej 12% wyższe od kosztów notowanych w kwartale, w którym nastąpiło

zawarcie umowy lub dokonano ostatniej waloryzacji, dostawca¹ uprawniony będzie do złożenia do Agrifirm Polska sp. z o.o. wniosku o dokonanie waloryzacji stawki podstawowej o kwotę waloryzacji;

- b) do określenia zmiany kosztów energii zostaną wykorzystane kwartalne wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) w Biuletynie Statystycznym w rubryce „B” tablicy nr 1 pn. „Podstawowe wskaźniki”. Zmiana kosztów zostanie obliczona jako iloczyn wszystkich kolejnych wskaźników podzielonych przez 100, publikowanych przez GUS od kwartału następującego po kwartale, w którym zawarto umowę lub dokonano ostatniej waloryzacji, do kwartału, dla którego opublikowano najbardziej bieżące, na moment danej waloryzacji, dane;
- c) wniosek o dokonanie waloryzacji stawki podstawowej o kwotę waloryzacji powinien być złożony nie później niż w terminie 45 dni od momentu opublikowania wskaźnika aktualizującego zdefiniowanego w punkcie 1.1) b) powyżej;
- d) Kwota Waloryzacji zostanie obliczona według następujących zasad:

$$\text{Kwota Waloryzacji} = 0,16 \times \text{Stawka Podstawowa} \times (Y-1)$$

gdzie:

- Kwota Waloryzacji oznacza kwotę, o którą zostanie zwaloryzowana Stawka Podstawowa;
 - Stawka Podstawowa oznacza stawkę PLN netto/szt. wyprodukowanego tucznika obowiązującą w danym cyklu tuczu;
 - Y oznacza Wskaźnik aktualizujący zdefiniowany w punkcie 1.1) b);
- e) Stawka Podstawowa podwyższona o Kwotę Waloryzacji będzie obowiązywała począwszy od cyklu tuczu rozpoczynającego się po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku dostawcy przez Agrifirm Polska sp. z o.o. zgodnie z pkt. f) poniżej;
 - f) Agrifirm Polska sp. z o.o. zobowiązany jest do rozpatrzenia wniosku dostawcy w terminie 14 dni od jego otrzymania;
 - g) Agrifirm Polska sp. z o.o. zastrzega sobie prawo do negatywnego rozpoznania wniosku dostawcy. W przypadku nieuwzględnienia przez Agrifirm Polska sp. z o.o. wniosku dostawcy o dokonanie waloryzacji według powyższych zasad lub nieudzieleniu odpowiedzi na wniosek dostawcy, dostawca będzie uprawniony do wypowiedzenia umowy w terminie 14 dni od uzyskania decyzji odmownej od Agrifirm Polska sp. z o.o. lub bezskutecznego upływu terminu na udzielenie odpowiedzi przez Agrifirm Polska sp. z o.o., ze skutkiem na koniec aktualnie trwającego cyklu tuczu;
- 2) postanowienia zobowiązującego Agrifirm Polska sp. z o.o. do pokrycia, oprócz dotychczas pokrywanych kosztów usług weterynaryjnych do limitu 10 zł, kosztów zakupu środków medycznych do szczepień przeciwko wirusowi PCV2 (Circovirus świń typu 2), w sytuacji, gdy nie podlegały one szczepieniu na fermie macierzystej;

¹ Dostawca - podmiot współpracujący z Agrifirm Polska sp. z o.o. na podstawie umowy ramowej na tucz trzody chlewnej;

- 3) postanowienia modyfikującego termin na złożenie przez dostawcę reklamacji dotyczącej dostarczonych warchlaków w ten sposób, że dostawca będzie miał zapewnioną możliwość wniesienia reklamacji w terminie 10 dni od daty ich dostawy, przy czym złożenie reklamacji wniesionej pomiędzy 8 a 10 dniem liczonym od dostawy warchlaków wymagać będzie obecności komisji, w skład której wchodzić będzie: (i) przedstawiciel dostawcy, (ii) przedstawiciel operatora (dostawcy warchlaków), (iii) przedstawiciel Agrifirm Polska sp. z o.o., oraz (iv) niezależny lekarz weterynarii wybrany przez dostawcę z uzgodnionej pomiędzy dostawcą oraz Agrifirm Polska sp. z o.o. listy lekarzy weterynarii. Koszty zwołania komisji (tj. koszty związane z przyjazdem lekarza weterynarii powiększone o zryczałtowaną opłatę w wysokości 500 zł uwzględniającą koszty wynikające z obecności pozostałych członków komisji) ponoszone będą przez stronę, na niekorzyść której reklamacja zostanie rozstrzygnięta;
 - 4) postanowienia uprawniającego dostawcę do zważenia za pomocą wagi przejazdowej warchlaków przeznaczonych do realizacji tuczu, w momencie ich rozładunku w gospodarstwie dostawcy, a w przypadku stwierdzenia spadku średniej wagi rozładunkowej warchlaka względem średniej wagi załadunkowej warchlaka o więcej niż 2 kg, zobowiązującego Agrifirm Polska sp. z o.o. do uwzględnienia ponadnormatywnego spadku wagi w rozliczeniach tuczu;
 - 5) postanowienia modyfikującego i doprecyzowującego zasady reklamacji pasz w ten sposób, że dostawca będzie miał zapewnioną możliwość wniesienia reklamacji paszy w terminie do 21 dni od dostarczenia paszy, a w przypadku uznania reklamacji za zasadną Agrifirm Polska sp. z o.o. dostarczy dostawcy niezwłocznie paszę wolną od wad oraz ponosić będzie odpowiedzialność odszkodowawczą na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego;
2. wyeliminowania z umowy ramowej na tucz trzody chlewnej postanowień dotyczących zasad potrąceń za ponadnormatywne upadki zwierząt, które uprawniają Agrifirm Polska sp. z o.o. do dokonywania potrąceń za każdego tucznika oddanego do ubojni, w przypadku przekroczenia progów upadków określonych w umowie ramowej na tucz trzody chlewnej;
 3. zorganizowania, raz na kwartał w latach 2024-2025, dla współpracujących z Agrifirm Polska sp. z o.o. dostawców szkoleń informacyjnych dotyczących zasad hodowli skutkujących poprawą wyników produkcyjnych oraz zasad współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o., w tym w szczególności zasad waloryzacji wynagrodzenia, a po upływie tego okresu opublikuje na stronie internetowej Agrifirm Polska sp. z o.o. broszurę informacyjną dla dostawców zawierającą wyjaśnienia dotyczące sposobu i zasad waloryzacji wynagrodzenia obowiązujące w ramach współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o. w formule tuczu kontraktowego;

nakłada na Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach obowiązek wykonania tego zobowiązania w terminie miesiąca liczonego od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

- II. Na podstawie art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213) w zw. z art. 57 ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie

produktami rolnymi i spożywczymi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1773) nakłada na Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach obowiązek:

1. odnośnie do zobowiązań określonych w pkt I. 1-2 powyżej:

- a) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie miesiąca od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, wzorców umownych uwzględniających zmiany określone w tejże decyzji;
- b) przekazania wszystkim współpracującym z Agrifirm Polska sp. z o.o. dostawcom, w terminie dwóch miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, aneksów umożliwiających, począwszy od kolejnego cyklu tuczu, współpracę na zasadach wynikających z nowych wzorców umów uwzględniających zmiany określone w tejże decyzji;
- c) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, listy dostawców, którym zaproponowana została możliwość zawarcia aneksów zmieniających zasady współpracy wraz z informacją na temat statusu podpisywania aneksów.

2. odnośnie do zobowiązania określonego w pkt I.3 powyżej:

- a) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie miesiąca od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, agendy szkolenia oraz planowany harmonogram szkoleń na 2024 r.;
- b) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie do 31 stycznia 2025 r. informacji o uczestnikach szkoleń, które odbyły się w 2024 r. oraz planowany harmonogram szkoleń na 2025 r.;
- c) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie do 31 stycznia 2026 r. informacji o uczestnikach szkoleń, które odbyły się w 2025 r. oraz broszury informacyjnej dla dostawców zawierającej wyjaśnienia dotyczące sposobu i zasad waloryzacji wynagrodzenia obowiązujących w ramach współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o. w formule tuczu kontraktowego wraz ze wskazaniem miejsca jej publikacji na stronie Agrifirm Polska sp. z o.o.

UZASADNIENIE

W dniu 20 grudnia 2019 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK, Prezes Urzędu) - postanowieniem nr RBG - 101/2019 - wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy wobec dostawców trzody chlewnej do Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach są stosowane nieuczciwe praktyki w zakresie zasad rozliczeń za usługi dodatkowe oraz terminowości płatności, co uzasadniałoby wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

W dniu 29 kwietnia 2020 r. Prezes UOKiK wszczął wobec Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach (dalej: Agrifirm, Spółka, Przedsiębiorca) postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową polegających na obciążaniu dostawców nadmiernym ryzykiem związanym z realizacją umowy tuczu trzody chlewnej poprzez organizowanie tuczu trzody chlewnej w ten sposób, że wysokość wynagrodzenia dostawcy jest zależna od efektu tuczu, podczas gdy na efekt ten mają wpływ przede wszystkim okoliczności,

za które odpowiada nabywca, takie jak zapewnienie odpowiednich warchlaków do tuczu, paszy, właściwej opieki weterynaryjnej, jak i jego zalecenia, co może stanowić nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, o którym mowa w art. 6 w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (tj. Dz. U. z 2020 poz. 1213; dalej także jako ustawa o przewadze kontraktowej lub u.p.n.w.p.k.).

Jednocześnie, w/w postanowieniem Prezes UOKiK włączył do postępowania materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania wyjaśniającego prowadzonego pod sygn. RBG.4080.19.2019.PS.

Prezes Urzędu poinformował Agrifirm o przysługującym prawie do ustosunkowania się do stawianych zarzutów.

Pismem z dnia 10 czerwca 2020 r. Spółka ustosunkowała się do stawianych jej zarzutów.

Wezwaniem z dnia 13 lipca 2020 r., Prezes UOKiK zwrócił się do Przedsiębiorcy o przedłożenie m.in. aktualnej listy dostawców produktów rolno-spożywczych związanych ze Spółką umową ramową na tucz trzody chlewnej oraz informacji o wysokości obrotu osiągniętego w 2019 r.

Pismem z dnia 31 lipca 2020 r. Spółka udzieliła odpowiedzi na wezwanie, udzieliła wyjaśnień oraz przedłożyła żądane dokumenty oraz zestawienia.

Pismem z dnia 2 listopada 2020 r. Spółka złożyła dodatkowe wyjaśnienia m.in. w sprawie roli integratora w modelu tuczu kontraktowego, obowiązków dostawców oraz ich wpływu na osiągane wyniki tuczu.

Pismem z dnia 4 listopada 2020 r. Prezes UOKiK powiadomił Przedsiębiorcę, że planuje zwrócić się do biegłego lub podmiotu, o którym mowa w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tj. Dz. U. z 2020 poz. 1076 ze zm.) o wydanie opinii w toku postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową na wskazane w nim okoliczności.

Pismem z dnia 30 listopada 2020 r. Agrifirm przedstawił stanowisko w sprawie liczby biegłych, ich wyboru oraz zakresu opinii.

W toku postępowania Prezes UOKiK z urzędu dopuścił dowód z pisemnej opinii jednostki naukowej w zakresie ekonomiki hodowli trzody chlewnej - Instytutu Zootechniki - Państwowego Instytutu Badawczego z siedzibą w Krakowie na okoliczność:

1) wyszczególnienia wszystkich standardowych czynników (w tym genetycznych oraz pozagenetycznych, związanych z żywieniem, organizacją tuczu, warunkami panującymi w chlewni, opieką i dobrostanem zwierząt, ich transportem, opieką weterynaryjną) wpływających na efektywność tuczu świń (wyrażoną przez zużycie pasz, przyrostyienne, mięsność tusz) wraz z optymalnym zakresem parametrów oraz oceną stopnia ich przełożenia na wyniki produkcyjne;

- w tym wyszczególnienie czynników mających wpływ na dzienne spożycie i efektywność wykorzystania paszy u świń wraz z oceną stopnia ich przełożenia na wskaźnik FCR (tj. zużycia paszy na przyrost kg masy ciała), dla poszczególnych ras wykorzystywanych w Polsce w tuczu towarowym lub dla poszczególnych wartości hodowlanych BLUP lub w innym podziale, który byłby istotny w sprawie;

- w tym wyszczególnienie czynników mających wpływ na wielkość upadków (%) dla poszczególnych ras wykorzystywanych w Polsce w tuczu towarowym lub dla poszczególnych wartości hodowlanych BLUP lub w innym podziale, który byłby istotny w sprawie;
- 2) wskazania poziomu wskaźnika FCR (kg) oraz wielkości upadków (%), w tuczu w cyklu otwartym dla gospodarstw towarowych, produkujących 1000 - 2000 oraz powyżej 2000 tuczników rocznie - średni poziom wraz z określeniem odchylenia standardowego w podziale (o ile to możliwe) na jednolite grupy zwierząt lub podanie wyników jednostkowych dla gospodarstw objętych badaniami;
- 3) wyjaśnienia czy producent żywca wieprzowego w momencie odbioru warchlaków jest w stanie ocenić ich kondycję, zdrowie oraz wartość genetyczną.

Pismem z dnia 5 lipca 2021 r., wezwano Agrifirm do przedłożenia listy dostawców produktów rolno-spożywczych związanych ze Spółką umową ramową na tucz trzody chlewnej w latach 2019-2020 ze wskazaniem wielkości produkcji w skali roku oraz wyjaśnienia, czy na etapie przystępowania dostawcy do współpracy Spółka przeprowadza dla niego wstępną analizę kosztów.

Pismem z dnia 14 lipca 2021 r. Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Krakowie przekazał sporządzoną przez zespół opinię.

Pismem z dnia 2 sierpnia 2021 r. Agrifirm przedłożył aktualną listę dostawców produktów rolno-spożywczych związanych ze Spółką umową ramową na tucz trzody chlewnej w latach 2019-2020 wraz ze wskazaniem wielkości produkcji w skali roku.

W toku postępowania Prezes UOKiK z urzędu dopuścił dowód z pisemnej opinii jednostki naukowej w zakresie ekonomiki hodowli trzody chlewnej - Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowego Instytutu Badawczego z siedzibą w Warszawie na okoliczność przedstawienia kalkulacji opłacalności produkcji trzody chlewnej w warunkach modelu rynkowego (w tuczu otwartym - na podstawie badań prowadzonych w Instytucie Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - PIB - średnio w próbie badawczej) oraz modelu tuczu kontraktowego stosowanego przez Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach (średnio w próbie badawczej):

- wyniki badań (średnio w próbie badawczej - dotyczy tuczu otwartego i kontraktowego) miały zostać przedstawione w przeliczeniu na 100 kg żywca; w tym określona została wartość produkcji, koszty bezpośrednie (z rozbiciem na wymianę stada, pasze, pozostałe koszty) oraz koszty pośrednie (z rozbiciem na koszty pośrednie rzeczywiste, amortyzację, koszt czynników zewnętrznych);
- analiza wyników (średnio w próbie badawczej - dotyczy tuczu otwartego i kontraktowego) obejmować miała dochód na 100 kg żywca, dochód na 1 godzinę pracy ogółem, opłacalność produkcji (relację wartości produkcji do kosztów ogółem w %), zużycie paszy na 1 kg przyrostu żywca wieprzowego, upadki tuczników w gospodarstwie;
- wyniki badań (średnio w próbie badawczej - dotyczy tuczu otwartego i kontraktowego) miały zostać przedstawione dla lat 2019 - 2020;
- uzupełnieniem oceny opłacalności produkcji trzody chlewnej średnio w próbie gospodarstw w warunkach tuczu kontraktowego stosowanego przez Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach miały być badania metodą studium przypadku - przedstawione zostały miały wyniki co najmniej 3 pojedynczych gospodarstw utrzymujących różną liczbę tuczników.

Na potrzeby sporządzenia opinii przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Warszawie przeprowadzono badanie ankietowe wśród dostawców trzody chlewnej współpracujących z Agrifirm na podstawie umowy ramowej na tucz w latach 2019-2020. Ankietowani dostawcy zostali wytypowani przez IERiGŻ - PIB na podstawie zanonimizowanej listy w oparciu o kryterium wielkości produkcji w skali roku. Ankiety rozestano łącznie do 50 dostawców.

Wezwaniem z dnia 23 lutego 2022 r. Prezes UOKiK wezwał Spółkę do przedłożenia informacji o wysokości obrotu osiągniętego w latach 2020 oraz 2021, a także rozliczeń tuczu i wynagrodzenia objętych badaniem ankietowym dostawców za poszczególne cykle tuczowe.

Pismem z dnia 30 marca 2022 r. Agrifirm przedstawił uwagi dotyczące zakresu oraz celowości przygotowania ekspertyzy przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Postanowieniem nr RBG-38/2022 z dnia 26 maja 2022 r., Prezes UOKiK ograniczył z urzędu Spółce prawo wglądu do materiału dowodowego zebranego w toku postępowania, zawartego w przesłanych przez dostawców ankietach w zakresie danych o przychodach (wartości produkcji) i kosztach bezpośrednich poniesionych na stado tuczników w ciągu roku w tuczu kontraktowym oraz danych o kosztach pośrednich - dotyczących wyłącznie produkcji żywca wieprzowego w tuczu kontraktowym w danym gospodarstwie, poniesione na stado tuczników w ciągu roku w gospodarstwach współpracujących z Agrifirm Polska sp. z o.o. w latach 2019-2020. Na przedmiotowe postanowienie Spółka wniosła zażalenie.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2022 r. Spółka ponownie przedstawiła swoje stanowisko dotyczące przedmiotu, zakresu oraz celowości sporządzenia ekspertyzy przez IERiGŻ-PIB. Jednocześnie Agrifirm zwrócił się z prośbą o przekazanie tego pisma biegłemu, z uwagi na to, że zawierało ono wiadomości mające istotne znaczenie dla sporządzenia opinii, jej rzetelności oraz wiarygodności. Pismo zostało przekazane IERiGŻ-PIB drogą elektroniczną dnia 31 sierpnia 2022 r.

Postanowieniem nr RBG-78/2022 z dnia 30 sierpnia 2022 r., Prezes UOKiK ograniczył z urzędu Spółce prawo wglądu do materiału dowodowego zebranego w toku postępowania, zawartego w przesłanych przez dostawców dokumentach w zakresie danych o przychodach (wartości produkcji) i kosztach bezpośrednich poniesionych na stado tuczników w ciągu roku w tuczu kontraktowym oraz danych o kosztach pośrednich - dotyczących wyłącznie produkcji żywca wieprzowego w tuczu kontraktowym w danym gospodarstwie, poniesione na stado tuczników w ciągu roku w gospodarstwach współpracujących z Agrifirm Polska sp. z o.o. w latach 2019-2020, a także w zakresie przekazanych danych kontaktowych w postaci numeru telefonu oraz adresu poczty elektronicznej, imienia i nazwiska osoby odpowiedzialnej za wypełnienie ankiety jeżeli była to osoba inna niż ankietowany dostawca. Na przedmiotowe postanowienie Spółka wniosła zażalenie.

Dnia 12 września 2022 r. do Delegatury UOKiK w Bydgoszczy wpłynęła opinia Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowego Instytutu Badawczego pt. „Kalkulacja opłacalności produkcji żywca wieprzowego w warunkach modelu rynkowego² (w tuczu otwartym) i w warunkach modelu tuczu kontraktowego³”.

² Wyniki w tuczu otwartym opracowano na podstawie badań prowadzonych w IERiGŻ - PIB w Warszawie

³ Wyniki w tuczu kontraktowym opracowano na podstawie danych z gospodarstw współpracujących z firmą Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach

Wezwaniem z dnia 26 września 2022 r. Prezes UOKiK wezwał Agrifirm do przedłożenia zestawienia 100 dostawców związanych ze Spółką umową ramową na tucz trzody chlewnej z największym obrotem netto w latach 2019 - 2022. Spółka udzieliła odpowiedzi na wezwanie.

Pismem z dnia 14 października 2022 r. Spółka podtrzymała deklarowaną wcześniej wolę złożenia wniosku o wydanie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzji zobowiązującej na podstawie art. 27 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Jednocześnie Spółka poinformowała o treści konsultowanej wewnętrznie propozycji zobowiązania. Następnie, w piśmie z dnia 18 listopada 2022 r. Agrifirm formalnie złożyła wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej. Przedłożona propozycja była przedmiotem dalszych rozmów oraz wymiany pism w toku postępowania.

Dodatkowo, pismem z dnia 18 listopada 2022 r. Spółka przedłożyła Prezesowi UOKiK ekspertyzy sporządzone na jej zlecenie przez [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx], profesora [xxxxxxxxxxxxx xx] dot. produkcyjnych i ekonomicznych aspektów tuczu kontraktowego.

Wezwaniem z dnia 9 stycznia 2023 r. Prezes UOKiK wezwał Agrifirm m.in. do przedłożenia aktualnie obowiązującego wzorca umowy ramowej na tucz trzody chlewnej, a także złożenia dodatkowych wyjaśnień. Spółka udzieliła odpowiedzi.

Wezwaniem z dnia 15 maja 2023 r. Prezes UOKiK wezwał Agrifirm do wyjaśnienia od kiedy obowiązuje aktualny wzór umowy ramowej na tucz trzody chlewnej, przedłożenia informacji o wysokości obrotu osiągniętego w 2022 r., a także listy dostawców współpracujących ze Spółką w 2023 r. Przedsiębiorca udzielił odpowiedzi na wezwanie.

W toku postępowania Agrifirm zapoznał się z aktami kilkakrotnie - 20 sierpnia 2020 r., 23 września 2021 r., 3 grudnia 2021 r., 27 maja 2022 r., 30 sierpnia 2022 r., 20 października 2022 r., 12 maja 2023 r., 24 lipca 2023 r.

Pismem z dnia 28 lipca 2023 r. Spółka skorzystała z prawa do ustosunkowania się do zebranego materiału.

Stanowisko Agrifirm Polska sp. z o.o.

Spółka nie zgodziła się z postawionym jej zarzutem oraz oceną prawną dokonaną przez Prezesa UOKiK w postanowieniu o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Zdaniem Agrifirm zasady współpracy ustalane przez Spółkę z dostawcami są uczciwe, a kryteria wynagrodzenia i jego wysokość adekwatna do ich roli w procesie tuczu oraz ryzyka, które ponoszą.

Jak tłumaczy przedsiębiorca, Royal Agrifirm Group, do którego należy spółka działająca w Polsce, jest spółdzielnią zrzeszającą holenderskich rolników, hodowców oraz plantatorów. Z tego powodu, w relacjach biznesowych z rolnikami stosowany jest podwyższony (tj. wyższy niż wynikający z obowiązujących przepisów prawa) standard współpracy.

Odnosząc się zaś bezpośrednio do stawianego Spółce zarzutu, Agrifirm wskazuje, że nie zgadza się ze stanowiskiem Prezesa UOKiK. Jednocześnie tłumaczy, że na efektywność tuczu mają wpływ dwie podstawowe kategorie czynników, tj. (i) tak zwana genetyka warchlaków oraz (ii) czynniki pozagenetyczne (środowiskowe) obejmujące między innymi żywienie, warunki w chlewni oraz szeroko rozumiany dobrostan zwierząt. Zdaniem Spółki, dostawca zajmujący się

Wobec powyższego, Spółka jest nabywcą w rozumieniu art. 5 pkt 2 u.p.n.w.p.k., tj. przedsiębiorcą, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze w celu ich sprzedaży, odsprzedaży lub przetworzenia.

Spółka w ramach prowadzonej działalności utrzymuje kontakty handlowe z dostawcami, głównie producentami rolnymi, od których, po zakończonym tuczu, nabywa trzode chlewną. Zgodnie z wyjaśnieniami Agrifirm, Spółka związana była umowami ramowymi na tucz trzody chlewnej z [xxx] dostawcami w 2019 r., [xxx] dostawcami w 2020 r., [xxx] dostawcami w 2021 r., [xxx] dostawcami w 2022 r. oraz [xxx] dostawcami w 2023 r.

Lista dostawców produktów rolno-spożywczych związanych ze Spółką umową ramową na tucz trzody chlewnej - załącznik nr 3 do pisma Agrifirm Polska sp. z o.o. z dnia 1 czerwca 2023 r. - k. 1670

Tucz kontraktowy - współpraca Agrifirm Polska sp. z o.o. z dostawcami

[illegible][illegible]

Dowód: Pismo Agrifirm Polska sp. z o.o. z dnia 13 stycznia 2020 r. - k. 10-14

Strona 10

Status hodowli, w tym informacja o zdrowotności stada jest informacją publicznie dostępną i możliwą do sprawdzenia na stronie internetowej <http://spfsus.dk/pl-pl>, dostępnej także w języku polskim. Dostęp do systemu jest darmowy, a uzyskanie informacji możliwe jest bez rejestracji.

Dowód:

Pismo Agrifirm Polska sp. z o.o. z dnia 15 grudnia 2022 r. - k. 1595-1605

Pismo Agrifirm Polska sp. z o.o. z dnia 9 lutego 2023 r. - k. 1616-1645

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Strona 11

[illegible]

Z ceny potrącana jest również kwota kosztów usług weterynaryjnych wynikająca z przekroczenia wartości [xxx] na 1 sztukę.

Dowód:

Opinia naukowa w zakresie ekonomiki hodowli trzody chlewnej przedstawiona przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy - fragmenty

Zgodnie z opinią, „o ekonomice produkcji trzody chlewnej decyduje szereg czynników o charakterze makro- i mikroekonomicznym. Do tych pierwszych zaliczamy przede wszystkim cenę żywca wieprzowego oraz koszty środków produkcji (pasz, prosiąt), drugą grupę stanowi struktura organizacyjna gospodarstw, tzn. skala produkcji i związana z tym specjalizacja i system chowu, obszar jednostki oraz stopień powiązania z rynkiem. Struktura organizacyjna wpływa na osiąganе wskaźniki produkcyjno-technologiczne, wyrażone przez zużycie pasz, przyrosty dzienne, mięsność tusz, plenność loch. O ich poziomie decyduje ponadto technologia produkcji i postęp techniczny, które wynikają przede wszystkim z wiedzy, umiejętności oraz doświadczenia samego rolnika mają charakter egzogeniczny. Jednak ostatecznym wynikiem mówiącym o rentowności produkcji jest bilans ponoszonych kosztów (stałych i zmiennych) na prowadzoną produkcję oraz uzyskiwanych z tego tytułu profitów. W produkcji trzody chlewnej

strona 14

podstawowym czynnikiem kosztotwórczym są koszty paszy. Szacuje się, że ich udział to 70-75% wszystkich kosztów ponoszonych w procesie produkcji wieprzowiny”⁵.

W opinii wskazano, że „oprócz czynników środowiskowych i genetycznych istnieje szereg czynników związanych z samą paszą, które mogą wpływać na jej pobranie. Czynniki te obejmują zawartość energii, białka w diecie, zawartość aminokwasów (wpływając na zbilansowanie paszy), obecność w paszy specyficznych dodatków paszowych (np. antybiotyków, środków zapachowych i smakowych, itp.), sposób przetwarzania paszy, rodzaj składników paszy, jej formę i wygląd a także dostępności wody pitnej. Wydaje się, że najważniejszym z pośród powyżej wymienionych czynników żywieniowych wpływających na zdolność pobrania paszy i w efekcie końcowym efektywne jej przetworzenie na masę mięśniową ma właściwe zbilansowanie dawki pokarmowej”⁶.

Zgodnie z opinią Instytutu, „w trakcie prowadzenia tuczu mogą wystąpić padnięcia świń spowodowane różnymi czynnikami, które w mniejszym lub większym natężeniu wpływają na przebieg produkcji tuczników. Z jednej strony do czynników, które wpływają na ilość padłych zwierząt zaliczyć możemy takie, które spowodowane są zastosowaną technologią chowu i warunkami prowadzenia tuczu. Z drugiej strony czynnikami, które odgrywają istotną rolę są stan zdrowotny i obecność czynników chorobotwórczych w stadzie”⁷.

Jak wyjaśniono w opinii, „produkcja w cyklu otwartym (w kooperacji) polega na oddzieleniu reprodukcji od tuczu. Rozród i wychów prosiąt (do masy ciała ok. 30 kg) odbywa się w jednym gospodarstwie, tucz zaś w innym, czyli u różnych właścicieli. System ten jest dość rozpowszechniony. Wyprodukowane warchlaki są sprzedawane i przewożone do gospodarstw prowadzących tucz. Przeprowadzone badania wykazały wiele czynników, które mogą prowadzić do zwiększenia współczynnika wykorzystania paszy (FCR), poprzez większe zużycie paszy i wydłużenie okresu tuczu oraz zwiększenia upadków w trakcie odchowu zwierząt. Warchlaki przewiezione do nowej fermy przechodzą trudną adaptację do nowych warunków środowiskowych, jak również narażone są na niebezpieczeństwo związane z przenoszeniem chorób w trakcie obrotu zwierzętami. Zwłaszcza w przypadku zwierząt pochodzących z większej (a nie jednej) liczby ferm produkujących prosięta. Wiele źródeł pochodzenia warchlaków do tuczu sprzyja obecności różnych patogenów i wpływa na ich stan immunologiczny spowodowany specyficznymi dla danego (pojedynczego) stada patogenami i statusem zdrowotnym, co wpływa na pogorszenie FCR i wyższą śmiertelność”⁸.

W opinii Instytutu objaśniono, że „faza warchlaka uznawana jest za najtrudniejszy okres w cyklu produkcyjnym żywca wieprzowego. Zwierzęta w tym okresie życia są poddawane wpływom szeregu czynników stresogennych, takich jak przenoszenie do innych pomieszczeń, łączenie w grupy i związane z tym ustalanie hierarchii w stadzie, transport do tuczarni. (...) Pochodzenie warchlaków z różnych ferm, w których były odchowywane, a następnie ich kontaminacja w miejscu docelowym, czyli tuczarni może, zazwyczaj krótkotrwale, odbić się na ich stanie ogólnym. Nie bez znaczenia dla kondycji warchlaków jest czas transportu, jak również

⁵ Ibidem; s. 9 opinii;

⁶ Ibidem; s. 21 opinii;

⁷ Ibidem; s. 28 opinii;

⁸ Ibidem; s. 33 opinii;

jego warunki (warunki panujące w środkach transportu, temperatura otoczenia, zagęszczenie na jednostkę powierzchni)”⁹.

Z opinii wynika również, że „ocena stanu zdrowia świń w momencie dostarczenia ich do fermy odbywa się na podstawie oceny ich behawioru i obserwacji objawów zewnętrznych, które mogły by wskazywać na wystąpienie określonej jednostki chorobowej”¹⁰. Wskazano, że „producent w momencie dostarczenia warchlaków na fermę jest w stanie określić pokrój świń, z którym ściśle związana jest kondycja i stan zdrowotny. Warunkiem koniecznym jest to, że producent powinien być obecny przy dostawie zwierząt do obiektów, w których będą tuczone, tak aby móc dokładnie obejrzeć zakupione warchlaki w momencie ich dostarczenia”¹¹.

Dowód: Opinia naukowa w zakresie ekonomiki hodowli trzody chlewnej przedstawiona przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy - k. 636-669

Opracowanie pt. „Kalkulacja opłacalności produkcji żywca wieprzowego w warunkach modelu rynkowego (w tuczu otwartym) i w warunkach modelu tuczu kontraktowego” przedstawiona przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy - fragmenty

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy przedstawił opracowanie pt. „Kalkulacja opłacalności produkcji żywca wieprzowego w warunkach modelu rynkowego (w tuczu otwartym) i w warunkach modelu tuczu kontraktowego”. Wyniki zostały przedstawione średnio w próbie badawczej gospodarstw prowadzących produkcję żywca wieprzowego w latach 2019-2020. Ocenę opłacalności tuczu w modelu kontraktowym uzupełniono o studium przypadku dla trzech pojedynczych gospodarstw utrzymujących różną liczbę tuczników.

Jak wskazano w opinii, „o ekonomice produkcji trzody chlewnej decyduje szereg czynników o charakterze makro- i mikroekonomicznym. Do tych pierwszych zaliczamy przede wszystkim cenę żywca wieprzowego oraz koszt środków produkcji (pasz, prosiąt). Skala chowu wpływa na opłacalność produkcji żywca wieprzowego poprzez obniżkę kosztów jednostkowych chowu oraz uzyskanie wyższych cen w skupie. Druga grupa czynników to struktura organizacyjna gospodarstw, tzn. skala produkcji i związana z tym specjalizacja oraz system chowu, areal upraw i stopień powiązania z rynkiem. Struktura organizacyjna wpływa na wskaźniki produkcyjno-technologiczne wyrażone przez zużycie pasz, przyrosty dzienne, mięsność tusz, plenność loch. O ich poziomie decyduje technologia produkcji i postęp techniczny, które wynikają przede wszystkim z wiedzy, umiejętności oraz doświadczenia rolnika”¹².

Jak podano w ekspertyzie, „wyniki prezentujące opłacalność produkcji żywca wieprzowego przedstawiono w formie uproszczonej (...). W tabeli 1 przedstawiono wyniki żywca wieprzowego średnio w latach 2019-2020 (na podstawie badań prowadzonych pod kierunkiem IERiGŻ-PIB). Gospodarstwa uczestniczące w badaniach prowadziły tucz otwarty i były położone na terenie

⁹ Ibidem; s. 47 opinii;

¹⁰ Ibidem; s. 48 opinii;

¹¹ Ibidem; s. 47 opinii;

¹² Opracowanie pt. „Kalkulacja opłacalności produkcji żywca wieprzowego w warunkach modelu rynkowego (w tuczu otwartym) i w warunkach modelu tuczu kontraktowego” przedstawiona przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy; s. 3 opracowania;

Jak wskazano, „średnio w próbie badawczej na jedno gospodarstwo przypadła sprzedaż 392 tuczników. Średnia waga sprzedanych tuczników wynosiła 118 kg, a cena sprzedaży żywca - 5,18 zł/kg. Wyniki badań pokazują, że średnio w latach 2019-2020 produkcja żywca wieprzowego była niedochodowa. Wartość produkcji nie zapełniła pełnego pokrycia poniesionych kosztów ogółem (tj. bezpośrednich i pośrednich ujętych łącznie). W konsekwencji dochód nie został zrealizowany, producenci ponieśli stratę, która wynosiła 65 zł/100 kg żywca”¹⁴.

[illegible]

Jak podsumowano w opinii, „porównując - średnio w próbie - wyniki żywca wieprzowego w warunkach tuczu otwartego i kontraktowego widoczna jest [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]. Należy jednak zauważyć, że średnio w próbie gospodarstw prowadzących tucz kontraktowy - w porównaniu do gospodarstw z tuczem otwartym - liczba sprzedanych tuczników była [xx]. Wyniki badań wskazują, że skala produkcji to ważny czynnik determinujący efekty ekonomiczne”¹⁷.

Dowód: Pismo Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowego Instytutu Badawczego z dnia 6 września 2022 r. wraz z załącznikiem - opracowaniem pt. „Kalkulacja opłacalności produkcji żywca wieprzowego w warunkach modelu rynkowego (w tuczu otwartym) i w warunkach modelu tuczu kontraktowego” - k. 1477-1491

Prezes UOKiK uznał za wiarygodne zgromadzone w sprawie dokumenty w postaci wzorów umownych, przedłożonych zestawień i tabel, a także ekspertyzy opracowane przez Instytut

¹⁷ Ibidem; s. 12 opracowania;

Zootechniki - PIB w Krakowie oraz Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - PIB w Warszawie, na których oparto rozstrzygnięcie w sprawie. Opinie zostały przygotowane przez niezależne, państwowe ośrodki naukowo-badawcze, które posiadają wieloletni dorobek naukowy i doświadczenie w analizowaniu procesów ekonomiczno-produkcyjnych polskiego rolnictwa, gospodarki żywnościowej, a także w zakresie produkcji zwierzęcej i kształtowania środowiska rolniczego.

W toku postępowania bezpośrednio od dostawców współpracujących z Agrifirm w oparciu o umowę ramową na tucz trzody chlewnej uzyskano dane o przychodach (wartości produkcji), kosztach bezpośrednich i pośrednich poniesionych na stado tuczników w ciągu roku w tuczach kontraktowym w latach 2019-2020. Podstawą opinii był jedynie materiał, który został zakwalifikowany przez Instytut jako kompletny, rzetelny oraz wiarygodny.

Spółka przedłożyła również prywatne ekspertyzy, przygotowane przez [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx], profesora [xxx],
dot. produkcyjnych oraz ekonomicznych aspektów tuczu kontraktowego realizowanego na
podstawie umowy z Agrifirm Polska sp. z o.o. Prezes UOKiK uznał przedłożone przez
przedsiębiorcę dowody z dokumentów prywatnych za wiarygodne, jednak odnoszące się do
zagadnień ogólnych.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Stan prawny

Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi wobec Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach zostało wszczęte dnia 29 kwietnia 2020 r. na podstawie obowiązującej wówczas ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Ustawa ta obowiązywała do 22 grudnia 2021 r., kiedy to weszła w życie nowa - ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2021 r., poz. 2262 ze zm.), implementująca do krajowego porządku prawnego regulacje zawarte w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz. Urz. UE. L z 2019 r. Nr 111). Zgodnie z art. 57 nowej, aktualnie obowiązującej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi, *do postępowań w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 61 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe*. Wobec powyższego, w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r.

Zgodnie z art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1213) - jej postanowienia stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, z wyłączeniem dostaw bezpośrednich w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2020 r. poz. 2021 ze zm.), zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami.

Pod pojęciem dostawcy należy rozumieć przedsiębiorcę, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze lub odpłatnie zbywa je nabywcy, a pod pojęciem nabywcy przedsiębiorcę, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze w celu ich sprzedaży, odsprzedaży lub przetworzenia (tak: art. 5 pkt 1 i 2 u.p.n.w.p.k.).

W zakresie pojęcia produktu rolnego lub spożywczego ustawodawca w art. 5 pkt 3 u.p.n.w.p.k. odwołuje się do definicji środka spożywczego w rozumieniu art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm. - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463). Zgodnie z tą definicją „żywność” lub „środek spożywczy” oznacza jakiegokolwiek substancje lub produkty, przetworzone, częściowo przetworzone lub nieprzetworzone, przeznaczone do spożycia przez ludzi lub, których spożycia przez ludzi można się spodziewać. „Środek spożywczy” obejmuje napoje, gumę do żucia i wszelkie substancje, łącznie z wodą, świadomie dodane do żywności podczas jej wytwarzania, przygotowania lub obróbki. Definicja ta obejmuje wodę zgodną z normami określonymi zgodnie z art. 6 dyrektywy 98/83/WE i bez uszczerbku dla wymogów dyrektyw 80/778/EWG i 98/83/WE. Jednocześnie, w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 wprowadzono katalog wyłączeń, i tak „środek spożywczy” nie obejmuje:

- a) pasz;
- b) zwierząt żywych, chyba że mają być one wprowadzone na rynek do spożycia przez ludzi;
- c) roślin przed dokonaniem zbiorów;
- d) produktów leczniczych w rozumieniu dyrektyw Rady 65/65/EWG i 92/73/EWG;
- e) kosmetyków w rozumieniu dyrektywy Rady 76/768/EWG;
- f) tytoniu i wyrobów tytoniowych w rozumieniu dyrektywy Rady 89/622/EWG;
- g) narkotyków lub substancji psychotropowych w rozumieniu Jedynej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz Konwencji o substancjach psychotropowych z 1971 r.;
- h) pozostałości i zanieczyszczeń,
- i) wyrobów medycznych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745.

Zgodnie z art. 6 u.p.n.w.p.k., zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. Pod pojęciem przewagi kontraktowej, zgodnie z art. 7 ust. 1 u.p.n.w.p.k., należy rozumieć występowanie znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy.

Należy zaznaczyć, iż samo posiadanie przewagi kontraktowej nie jest zakazane. Zabronione jest jedynie jej nieuczciwe wykorzystywanie. O takim zaś można mówić wówczas, gdy jest ono sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes (tak: art. 7 ust. 2 u.p.n.w.p.k.). W ustawie wskazano, iż nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej polega w szczególności na:

- 1) nieuzasadnionym rozwiązaniu umowy lub zagrożeniu jej rozwiązaniem;
- 2) przyznaniu wyłącznie jednej stronie uprawnienia do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia;

3) uzależnieniu zawarcia lub kontynuowania umowy od przyjęcia lub spełnienia przez jedną ze stron innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;

4) nieuzasadnionym wydłużaniu terminów zapłaty za dostarczone produkty rolne lub spożywcze, w szczególności z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 935).

Należy jednak zastrzec, iż katalog form nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej ma charakter otwarty.

Interes publiczny

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi Prezes UOKiK podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem praktykom nieuczciwie wykorzystującym przewagę kontraktową w celu ochrony interesu publicznego.

Interes publiczny dotyczy ogółu, nieokreślonej z góry liczby osób. Jego naruszenie zachodzi głównie wtedy, gdy działaniem danego przedsiębiorcy zagrożony jest interes ogólnospołeczny lub szerszy krąg uczestników rynku. Przy ocenie interesu publicznoprawnego należy mieć na względzie skutki, jakie dana praktyka wywołuje lub może wywołać na rynku. Interes publiczny ocenia się w każdej sprawie indywidualnie. Działanie w interesie publicznym oznacza więc działanie w interesie ogółu, nie zaś w interesie poszczególnych podmiotów np. poszczególnych przedsiębiorców¹⁸. Interes publiczny, o którym mowa w ustawie o przewadze kontraktowej powinien być interpretowany w odniesieniu do *ratio legis* tej ustawy, którym jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego kraju, jak również konkurencyjności przedsiębiorstw sektora produkcji rolnej i spożywczej.

W ocenie Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie konieczność działania w interesie publicznym wynika ze skali prowadzonej działalności, w tym korzystania przez Spółkę z wzorców umownych, które w tożsamy sposób regulują prawa i obowiązki dostawców współpracujących z nią w ramach systemu tuczu kontraktowego trzody chlewnej.

Niniejsze postępowanie oraz zapadłe w jego wyniku rozstrzygnięcie ma znaczenie zarówno dla dostawców już dotkniętych praktykami Spółki, jak i tych, którzy mogą nimi być dotknięci w przyszłości.

Decyzja Prezesa UOKiK pełni również funkcję prewencyjną, wskazując podmiotom działającym na rynku, jakie zachowania są sprzeczne z ustawą o przewadze kontraktowej i nie powinny mieć miejsca. Pozostali uczestnicy rynku narażają się na dotkliwe sankcje finansowe, jeżeli nie zaprzestaną stosowania praktyk podobnych do objętych niniejszym postępowaniem.

W związku z powyższym, w niniejszej sprawie konieczne było przeprowadzenie postępowania w sprawie nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej z uwagi na potrzebę ochrony interesu publicznego, o którym mowa w art. 1 u.p.n.w.p.k.

¹⁸ Wyrok SOKIK w Warszawie z dnia 30 grudnia 2014 r., sygn. akt XVII AmA 163/11, Legalis nr 1315682

Przewaga kontraktowa

Zgodnie z art. 7 ust. 1 u.p.n.w.p.k. pod pojęciem przewagi kontraktowej należy rozumieć występowanie znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym nabywcy względem dostawcy albo dostawcy względem nabywcy.

Zgodnie ze zgromadzonym materiałem dowodowym, Agrifirm Polska sp. z o.o. osiągnęła obrót w wysokości:

- [xxxxxxxxxxxxx] zł - w 2019 r.,
- [xxxxxxxxxxxxx] zł - w 2020 r.,
- [xxxxxxxxxxxxx] zł - w 2021 r.,
- [xxxxxxxxxxxxx] zł - w 2022 r.,

Dowód:

Sprawozdanie finansowe - rachunek zysków i strat za 2019 r. - k. 543; 547-564

Sprawozdanie finansowe - rachunek zysków i strat za 2020 r. - k. 985; 987-1005

Sprawozdanie finansowe - rachunek zysków i strat za 2021 r. - k. 1639

Sprawozdanie finansowe - rachunek zysków i strat za 2022 r. - k. 1671

Dla stwierdzenia przewagi kontraktowej jednej ze stron stosunku prawnego konieczne jest wykazanie znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym na korzyść silniejszego ekonomicznie podmiotu. Potencjał ekonomiczny znajduje odzwierciedlenie w skali działalności przedsiębiorcy i w konsekwencji w realizowanym przez niego obrocie.

W ocenie Prezesa UOKiK, dla ustalenia znacznej dysproporcji w potencjale ekonomicznym, w rozumieniu art. 7 ust. 1 u.p.n.w.p.k., można pomocniczo posłużyć się progami wskazanymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych¹⁹ (art. 1 ust. 2 dyrektywy).

W świetle powyższej dyrektywy uznaje się, że znaczna dysproporcja w potencjale ekonomicznym, występuje w przypadku sprzedaży produktów rolno-spożywczych przez:

- a) dostawców, których roczny obrót nie przekracza 2 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 2 000 000 EUR;
- b) dostawców, których roczny obrót wynosi ponad 2 000 000 EUR lecz nie przekracza 10 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 10 000 000 EUR;
- c) dostawców, których roczny obrót wynosi ponad 10 000 000 EUR lecz nie przekracza 50 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 50 000 000 EUR;
- d) dostawców, których roczny obrót wynosi ponad 50 000 000 EUR lecz nie przekracza 150 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 150 000 000 EUR;
- e) dostawców, których roczny obrót wynosi ponad 150 000 000 EUR lecz nie przekracza 350 000 000 EUR, nabywcom, których roczny obrót wynosi ponad 350 000 000 EUR.

¹⁹ Dz. Urz. UE. L z 2019 r. Nr 111, str. 59

Wartość obrotu Agrifirm w euro została obliczona według średniego kursu ogłaszanego przez NBP z 31 grudnia roku, którego dotyczy²⁰, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275, dalej: u.o.k.i.k.) w związku z art. 15 u.p.n.w.p.k.

Obrót Agrifirm	Obrót w PLN	Obrót w EUR
2019 r.	[xxxxxxxxxxxxx] zł	[xxxxxxxxxxxxx] euro
2020 r.	[xxxxxxxxxxxxx] zł	[xxxxxxxxxxxxx] euro
2021 r.	[xxxxxxxxxxxxx] zł	[xxxxxxxxxxxxx] euro
2022 r.	[xxxxxxxxxxxxx] zł	[xxxxxxxxxxxxx] euro

W przedmiotowej sprawie, z uwagi na wydawanie decyzji w trybie art. 27 u.p.n.w.p.k. wystarczające jest uprawdopodobnienie istnienia przewagi kontraktowej Agrifirm Polska sp. z o.o. wobec jej dostawców. Obrót osiągany przez Spółkę wskazuje, że zalicza się ona do grupy nabywców, których roczny obrót wynosi ponad 50 000 000 euro. Wobec tego znaczna dysproporcja w potencjale ekonomicznym wystąpi jeżeli roczny obrót dostawcy nie przekroczy tego progu. Dostawcy Spółki są zaś podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą o zdecydowanie mniejszej skali niż Strona postępowania.

W ocenie Prezesa UOKiK, biorąc pod uwagę skalę działalności Agrifirm i jej dostawców, charakter współpracy, można uznać istnienie stosunku przewagi kontraktowej Strony nad jej dostawcami za uprawdopodobnione.

Uprawdopodobnienie stosowania praktyki nieuczciwe wykorzystującej przewagę kontraktową przez Agrifirm Polska sp. z o.o.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 u.p.n.w.p.k., jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 11 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6, a strona postępowania zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać tę stronę do wykonania tych zobowiązań i określić termin ich wykonania. Zgodnie z ust. 2 w/w przepisu, w przypadku, gdy strona postępowania zaprzestała naruszania zakazu, o którym mowa w art. 6, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

²⁰ 4,2585 w dniu 31 grudnia 2019 r. (<http://rss.nbp.pl/kursy/TabRss.aspx?n=2019/a/19a251>), 4,6148 w dniu 31 grudnia 2020 r. (<https://rss.nbp.pl/kursy/TabRss.aspx?n=2020/a/20a255>), 4,5994 w dniu 31 grudnia 2021 r. (<https://rss.nbp.pl/kursy/TabRss.aspx?n=2021/a/21a254>), 4,6899 w dniu 30 grudnia 2022 r. (<https://rss.nbp.pl/kursy/TabRss.aspx?n=2022/a/22a252>)

Istota decyzji zobowiązującej polega na zawarciu quasi-porozumienia pomiędzy Prezesem Urzędu a przedsiębiorcą²¹. W doktrynie podkreśla się, że decyzja zobowiązująca stanowi jeden z najbardziej skutecznych mechanizmów będących w dyspozycji Prezesa Urzędu, których celem jest doprowadzenie działań przedsiębiorców do stanu zgodności z prawem. Przyczyną wysokiej skuteczności procedury zobowiązującej jest przede wszystkim proporcjonalne rozłożenie obciążeń i korzyści po obu stronach tej relacji administracyjno-prawnej. Każda ze stron, tj. Prezes Urzędu, jak i przedsiębiorca wnosi swoisty „wkład” w doprowadzenie do stanu zgodności z prawem, poświęcając z reguły pewne wartości, a w zamian zyskując inne²².

Analiza przepisu art. 27 ust. 1 u.p.n.w.p.k. pozwala jednoznacznie stwierdzić, że Prezes Urzędu może wydać powyższą decyzję w sytuacji łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- uprawdopodobnienia w trakcie postępowania stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową;
- zobowiązania się przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków;
- uznania przez Prezesa Urzędu za celowe nałożenia obowiązku wykonania przedłożonego przez przedsiębiorcę zobowiązania.

Z uwagi na wniosek Spółki o wydanie decyzji zobowiązującej, niezbędne jest rozważenie, czy wskazane w ww. przepisie warunki zaistniały w odniesieniu do działań i zobowiązań Spółki.

Uprawdopodobnienie nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej przez Agrifirm Polska sp. z o.o.

Artykuł 6 u.p.n.w.p.k. zakazuje nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. Wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes (art. 7 ust. 2 u.p.n.w.p.k.).

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK zarzucił przedsiębiorcy stosowanie praktyki nieuczciwie wykorzystującej przewagę kontraktową, polegającej na obciążaniu dostawców nadmiernym ryzykiem związanym z realizacją umowy tuczu trzody chlewnej poprzez organizowanie tuczu trzody chlewnej w ten sposób, że wysokość wynagrodzenia dostawcy jest zależna od efektu tuczu, podczas gdy na efekt ten mają wpływ przede wszystkim okoliczności, za które odpowiada nabywca, takie jak zapewnienie odpowiednich warchlaków do tuczu, paszy, właściwej opieki weterynaryjnej, jak i jego zalecenia, co może stanowić nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, o którym mowa w art. 6 w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.

Współpraca Agrifirm z dostawcami odbywa się na podstawie umowy ramowej na tucz trzody chlewnej. Zgodnie z regulacjami, Agrifirm zapewnia szeroko pojęte środki produkcji, takie jak warchlaki i pasze, które są sprzedawane dostawcom na odroczony termin płatności. W procesie chowu dostawca korzysta z usług weterynaryjnych których koszt, do pewnej wysokości jest

²¹ D. Miąsik (w:) T. Skoczny (red.), Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz, Warszawa 2009 r., s. 1048

²² J. Sroczynski, Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów: decyzja zobowiązująca (uwagi praktyczne oraz de lege ferenda), IKAR 1/2012, s.99

pokrywany przez Agrifirm, a także z pomocy doradcy żywieniowego. Po skończonym cyklu dostawca sprzedaje Spółce tuczniki, a tucz rozliczany jest zgodnie z umową, i stanowiącym załącznik do niej - kalkulatorem ceny.

Jak wynika z przedłożonych w toku postępowania przez Instytut Zootechniki - PIB oraz Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - PIB opinii, o ekonomice produkcji trzody chlewnej decyduje szereg czynników o charakterze makro- i mikroekonomicznym.

Jednym z czynników mających istotny wpływ na powodzenie tuczu jest stan zdrowia oraz jakość dostarczanych warchlaków.

Jak wyjaśniał w toku postępowania Agrifirm, nie jest on bezpośrednim importerem warchlaków. Jego rola ogranicza się do pośrednictwa między producentem rolnym a spółką będącą importerem warchlaków [xxxxxxx]. Spółka stara się oferować zainteresowanym rolnikom możliwość wyboru konkretnej hodowli, z której będą pochodzić zwierzęta. Za pośrednictwem strony internetowej <http://spfsus.dk/pl-pl> możliwe jest zweryfikowanie statusu zdrowotnego poszczególnych ferm. Dostęp do systemu jest darmowy a informacje dostępne również w języku polskim. W ten sposób dostawca może ustalić jakie badania były wykonywane na fermie macierzystej oraz czy boryka się ona z problemami zdrowotnymi wśród zwierząt.

Jak wskazano w opinii Instytutu Zootechniki - PIB, „warchlaki przewiezione do nowej fermi przechodzą trudną adaptację do nowych warunków środowiskowych, jak również narażone są na niebezpieczeństwo związane z przenoszeniem chorób w trakcie obrotu zwierzętami. (...) Wiele źródeł pochodzenia warchlaków do tuczu sprzyja obecności różnych patogenów i wpływa na stan immunologiczny spowodowany specyficznymi dla danego (pojedynczego) stada patogenami i statusem zdrowotnym, co wpływa na pogorszenie FCR i wyższą śmiertelność”²³.

Instytut Zootechniki - PIB objaśnił również, że „faza warchlaka uznawana jest za najtrudniejszy okres w cyklu produkcyjnym żywca wieprzowego. Zwierzęta w tym okresie życia są poddawane wpływom szeregu czynników stresogennych, takich jak przenoszenie do innych pomieszczeń, łączenie w grupy i związane z tym ustalanie hierarchii w stadzie, transport do tuczarni. (...) Pochodzenie warchlaków z różnych ferm, w których były odchowywane, a następnie ich kontaminacja w miejscu docelowym, czyli tuczarni może, zazwyczaj krótkotrwale, odbić się na ich stanie ogólnym. Nie bez znaczenia dla kondycji warchlaków jest czas transportu, jak również jego warunki (warunki panujące w środkach transportu, temperatura otoczenia, zagęszczenie na jednostkę powierzchni)”²⁴.

Z opinii Instytutu Zootechniki - PIB wynika, że „ocena stanu zdrowia świń w momencie dostarczenia ich do fermy odbywa się na podstawie oceny ich behawioru i obserwacji objawów zewnętrznych, które mogły by wskazywać na wystąpienie określonej jednostki chorobowej”²⁵. Wskazano, że „producent w momencie dostarczenia warchlaków na fermę jest w stanie określić pokrój świń, z którym ściśle związana jest kondycja i stan zdrowotny. Warunkiem koniecznym jest to, że producent powinien być obecny przy dostawie zwierząt do obiektów, w których będą tuczone, tak aby móc dokładnie obejrzeć zakupione warchlaki w momencie ich dostarczenia”²⁶.

²³ Opinia naukowa w zakresie ekonomiki hodowli trzody chlewnej przedstawiona przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy; s. 33 opinii;

²⁴ Opinia naukowa w zakresie ekonomiki hodowli trzody chlewnej przedstawiona przez Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy; s. 47 opinii;

²⁵ Ibidem; s. 48 opinii;

²⁶ Ibidem; s. 47 opinii;

Stan zdrowia zwierząt w momencie ich dostarczenia do dostawcy, ewentualne patogeny czy rozwijające się jednostki chorobowe mają znaczący wpływ na powodzenie tuczu, w tym na pobór oraz konwersję paszy, wzrost masy ciała warchlaków, koszty ich leczenia czy ewentualne upadki. Wszystkie te czynniki przekładają się na późniejszą kalkulację ceny za oddanego do uboju tucznika, w tym dokonywane potrącenia czy przyznawane premie.

Istotną rolę odgrywa również jakość i dostępność świadczonych przez Agrifirm lub podmioty przez niego wskazane usług weterynaryjnych w trakcie trwającego cyklu tuczu trzody chlewnej. Spółka ponosi to obciążenie jedynie ryczałtowo, do wysokości [xxx] na jedno zwierzę. Ewentualna nadwyżka kosztów w tym zakresie spoczywa na dostawcach. Dlatego ważne jest, aby leczenie było jak najbardziej efektywne.

W opinii wskazano również, że „oprócz czynników środowiskowych i genetycznych istnieje szereg czynników związanych z samą paszą, które mogą wpływać na jej pobranie. Czynniki te obejmują zawartość energii, białka w diecie, zawartość aminokwasów (wpływając na zbilansowanie paszy), obecność w paszy specyficznych dodatków paszowych (np. antybiotyków, środków zapachowych i smakowych itp.), sposób przetwarzania paszy, rodzaj składników paszy, jej formę i wygląd a także dostępności wody pitnej. Wydaje się, że najważniejszym z pośród powyżej wymienionych czynników żywieniowych wpływających na zdolność pobrania paszy i w efekcie końcowym efektywne jej przetworzenie na masę mięśniową ma właściwe zbilansowanie dawki pokarmowej”²⁷.

Dlatego, istotne znaczenie przy produkcji żywca wieprzowego ma dostarczana przez organizatora tuczu, tj. Agrifirm, pasza, jej jakość, właściwości odżywcze i odpowiednie zbilansowanie. Ważne są nie tylko względy jakościowe, ale także dopasowanie jej właściwego rodzaju do fazy rozwoju zwierzęcia. Właściwie dobrana pasza wpływa na jej efektywne przetworzenie na masę mięśniową i tucz żywca. Dodatkowo, ważną rolę w tym zakresie odgrywa fachowa wiedza doradcy żywieniowego zapewnianego przez Spółkę.

Jak wynika z ustawy, wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo taki interes narusza.

Pojęcie **dobrych obyczajów** jest klauzulą generalną, nieposiadającą definicji normatywnej. Jak wskazuje doktryna i orzecznictwo, klauzule generalne to przepisy prawne, w których nie są dokładnie sprecyzowane wszystkie elementy składające się na hipotezę czy dyspozycję normy prawnej, a ocena konkretnego stanu faktycznego zostaje przerzucona na organ stosujący prawo²⁸. Pojęcie dobrych obyczajów nie jest w prawie zdefiniowane, ale podobnie jak zasady współżycia społecznego, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych oraz opracowań doktryny²⁹. Wskazuje się w nich, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje

²⁷ Ibidem; s. 21 opinii;

²⁸ A. Wolter, „Prawo cywilne. Zarys części ogólnej”, wyd. VIII, Warszawa 1986, str. 83

²⁹ Np. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 13 listopada 1991 r., sygn. akt I ACr 411/91, „Wokanda” 1992/4; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2003 r., sygn. akt II CKN 1097/00, Lex nr 78878; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 r., sygn. akt I CKN 473/01, Lex nr 80257; J. Szwaja [w:] „Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji - Komentarz”, Warszawa 2000, str. 122-133; R. Stefanicki, „Dobre obyczaje w prawie polskim”, „Przegląd Prawa Handlowego” nr 2002/5

Na gruncie u.p.n.w.p.k. pojęcie dobrego obyczaju nie zostało przez ustawodawcę zdefiniowane, w związku z czym określenie, czy badana praktyka nosi znamiona nieuczciwości wymaga ustalenia dobrego obyczaju w każdej konkretnej sprawie³⁰. Ustawa o przewadze kontraktowej, podobnie jak ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, przyjmuje kryterium ekonomiczno-funkcjonalne "dobrych obyczajów". Oznacza to, że rozstrzygając spór na tym tle należy uwzględniać wszystkie okoliczności faktyczne konkretnego przypadku, przede wszystkim gospodarcze oraz prawne. Nie bez znaczenia jest ocena, jakie skutki przyniesie w przyszłości potraktowanie pewnego obyczaju, który znalazł odbicie w zachowaniu jednej strony (stron), jako zgodnego z dobrymi obyczajami albo z nimi sprzecznego, co w konsekwencji przyczyni się do jego upowszechnienia, bądź też odwrotnie, do jego zwalczania³¹.

Jak podkreśla się w orzecznictwie, dobre obyczaje to normy moralne i obyczajowe w stosunkach gospodarczych (tzw. uczciwość kupiecka), a więc reguły znajdujące się poza ramami systemu prawa. Wyrażają się pozaprawnymi normami postępowania, którymi powinni kierować się przedsiębiorcy. Ich treści nie da się określić wiążąco w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tymi praktykami życia gospodarczego³². Przy takim założeniu sprzeczne z dobrymi obyczajami są m.in. działania wykorzystujące niewiedzę, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji i wywołania błędnego przekonania dostawcy. Chodzi więc o działania potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające „*in minus*” od standardów postępowania³³.

Należy zaznaczyć, że to Spółka, bezpośrednio lub pośrednio, dostarcza szeroko pojęte środki produkcji niezbędne do przeprowadzenia tuczu trzody chlewnej. Pierwszą istotną składową, która wpływa na powodzenie tego procesu jest stan zdrowia oraz jakość dostarczanych warchlaków. Od kondycji zdrowotnej oraz wagi początkowej zwierzęcia zależy m.in. pobór i konwersja paszy czy ewentualne koszty weterynaryjne, których wysokość wpływa na ostateczne wynagrodzenie producenta. Drugą istotną składową jest jakość dostarczanych pasz oraz jej właściwe dostosowanie do wieku i stopnia rozwoju zwierząt.

[illegible]

Uzależnianie wynagrodzenia dostawcy od [xxx
xx], podczas gdy warchlaki, pasza i jej wydatkowanie, są
dostarczane i ustalane przez Agrifirm, może powodować obciążanie dostawcy ryzykiem

³⁰ A. Piszcz, Komentarz do art. 7 [w:] M. Namysłowska, A. Piszcz (red.), Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnym i spożywczymi. Komentarz. Warszawa 2017

³¹ Wyrok Sadu Antymonopolowego z dnia 27 marca 1996, sygn. Akt XVII Amr 5/96, Legalis nr 42608

³² Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 czerwca 2007, sygn. akt V ACa 371/07, LEX nr 519282

³³ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 27 stycznia 2011 r., VI ACA 771/10, Legalis

o przewadze kontraktowej, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków.

Spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej na podstawie art. 27 u.p.n.w.p.k. Treść przyjętego zobowiązania Spółki została szczegółowo opisana w sentencji niniejszej decyzji. Poniżej przedstawiono uzasadnienie dla poszczególnych jego części.

1. Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach zobowiązuje się do wprowadzenia do umów ramowych na tucz trzody chlewnej:

1) postanowienia zobowiązującego Agrifirm Polska sp. z o.o. do waloryzacji, poczynwszy od zakończenia pierwszego cyklu produkcyjnego w ramach współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o., stawki podstawowej według następujących zasad:

a) w sytuacji, gdy przed rozpoczęciem kolejnego cyklu produkcyjnego, zostanie stwierdzone, że koszty energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody są o co najmniej 12% wyższe od kosztów notowanych w kwartale, w którym nastąpiło zawarcie umowy lub dokonano ostatniej waloryzacji, dostawca uprawniony będzie do złożenia do Agrifirm Polska sp. z o.o. wniosku o dokonanie waloryzacji stawki podstawowej o kwotę waloryzacji;

b) do określenia zmiany kosztów energii zostaną wykorzystane kwartalne wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) w Biuletynie Statystycznym w rubryce „B” tablicy nr 1 pn. „Podstawowe wskaźniki”. Zmiana kosztów zostanie obliczona jako iloczyn wszystkich kolejnych wskaźników podzielonych przez 100, publikowanych przez GUS od kwartału następującego po kwartale, w którym zawarto umowę lub dokonano ostatniej waloryzacji, do kwartału, dla którego opublikowano najbardziej bieżące, na moment danej waloryzacji, dane;

c) wniosek o dokonanie waloryzacji stawki podstawowej o kwotę waloryzacji powinien być złożony nie później niż w terminie 45 dni od momentu opublikowania wskaźnika aktualizującego zdefiniowanego w punkcie 1.1) b powyżej;

d) Kwota Waloryzacji zostanie obliczona według następujących zasad:

$$\text{Kwota Waloryzacji} = 0,16 \times \text{Stawka Podstawowa} \times (Y-1)$$

gdzie:

- Kwota Waloryzacji oznacza kwotę, o którą zostanie zwaloryzowana Stawka Podstawowa;

- Stawka Podstawowa oznacza stawkę PLN netto/szt. wyprodukowanego tucznika obowiązującą w danym cyklu tuczu;

- Y oznacza Wskaźnik aktualizujący zdefiniowany w punkcie 1.1) b;

e) Stawka Podstawowa podwyższona o Kwotę Waloryzacji będzie obowiązywała poczynwszy od cyklu tuczu rozpoczynającego się po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku dostawcy przez Agrifirm Polska sp. z o.o. zgodnie z pkt. f poniżej;

f) Agrifirm Polska sp. z o.o. zobowiązany jest do rozpatrzenia wniosku dostawcy w terminie 14 dni od jego otrzymania;

g) *Agrifirm Polska sp. z o.o. zastrzega sobie prawo do negatywnego rozpoznania wniosku dostawcy. W przypadku nieuwzględnienia przez Agrifirm Polska sp. z o.o. wniosku dostawcy o dokonanie waloryzacji według powyższych zasad lub nieudzieleniu odpowiedzi na wniosek dostawcy, dostawca będzie uprawniony do wypowiedzenia umowy w terminie 14 dni od uzyskania decyzji odmownej od Agrifirm Polska sp. z o.o. lub bezskutecznego upływu terminu na udzielenie odpowiedzi przez Agrifirm Polska sp. z o.o., ze skutkiem na koniec aktualnie trwającego cyklu tuczu;*

Dodatkowo Spółka wyjaśnia, że zaproponowany przez nią parametr [xxx] został ustalony na podstawie szacunków Agrifirm dotyczących procentowego udziału średnich kosztów energii elektrycznej i mediów w przeliczeniu na sztukę tuczniaka przy wielkości stada [xxxxxxxxxxxxx] (według najlepszej wiedzy Agrifirm wielkości stada dostawców współpracujących mieszczą się w przedziale [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]) w wynagrodzeniu uzyskiwanym przez dostawcę współpracującego ze Spółką w ramach tuczu kontraktowego, przy uwzględnieniu aktualnie obowiązujących uśrednionych cen energii elektrycznej oraz mediów.

Zaproponowany mechanizm waloryzacji przewiduje indeksację stawki podstawowej, w przypadku znaczącego wzrostu cen energii elektrycznej i mediów o dynamikę tego wzrostu odzwierciedloną w wartości wskaźnika publikowanego przez Główny Urząd Statystyczny.

W przypadku odrzucenia wniosku dostawcy przez Agrifirm, Spółka zapewni mu możliwość zakończenia współpracy ze skutkiem na koniec aktualnie trwającego cyklu tuczu, bez ponoszenia negatywnych konsekwencji z tego tytułu. Uprawnienie to ma umożliwić dostawcy, w zależności od jego preferencji, rozpoczęcie współpracy z innym integratorem, rozpoczęcie działalności na wolnym rynku lub zaprzestanie działalności na rynku wieprzowiny.

2) postanowienia zobowiązującego Agrifirm Polska sp. z o.o. do pokrycia, oprócz dotychczas pokrywanych kosztów usług weterynaryjnych do limitu 10 zł, kosztów zakupu środków medycznych do szczepień przeciwko wirusowi PCV2 (Circovirus świń typu 2), w sytuacji, gdy nie podlegały one szczepieniu na fermie macierzystej;

Zgodnie z wyjaśnieniami Spółki wirus PCV2 (circovirus świń typu 2) jest patogenem wywołującym, w określonych okolicznościach, szereg różnych chorób, w szczególności w przypadku współistniejącego zakażenia lub złych warunków panujących w pomieszczeniach inwentarskich. Szczepionka, która jest podawana na poziomie loch lub w stadach niezaszczepionych u młodych warchlaków, stanowi bardzo skuteczne narzędzie służące do wyeliminowania ryzyka zakażenia. Zdarza się jednak, że przy bardzo wysokich standardach fermy macierzystej, wirus PCV2 nie jest obecny i nie stanowi dla nich zagrożenia, w rezultacie warchlaki dostarczane w ramach tuczu kontraktowego mogą nie być zaszczepione.

Ustalenie przez dostawcę czy warchlaki były szczepione przeciwko wirusowi PCV2 na fermie macierzystej następuje przed dostawą zwierząt w wyniku zapytania telefonicznego lub mailowego. W przypadku, gdy warchlaki były szczepione ferma macierzysta wydaje oświadczenie o dokonaniu szczepienia, które może być udostępnione do wglądu dostawcy na jego życzenie. Jeśli okaże się, że warchlaki nie były szczepione przeciwko PCV2 na fermie macierzystej, Agrifirm zobowiązuje się pokryć koszt szczepionki.

Jak wskazuje Spółka, wg jej najlepszej wiedzy, około [xxx] warchlaków dostarczanych dostawcom do tuczu nie było szczepionych przeciwko wirusowi PCV2.

Zgodnie z wyjaśnieniami Agrifirm, dotychczas pokrywane przez nią koszty usług weterynaryjnych do limitu [xxx] na sztukę obejmują profilaktykę weterynaryjną, w szczególności wizytę na

fermie lekarza weterynarii mającą na celu ustalenie kierunku prowadzenia stada według statusu zwierząt, odrobaczenie zwierząt, szczepienie przeciw [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx] (w zależności od decyzji właściciela stada).

Rozszerzenie dotychczas pokrywanych kosztów usług weterynaryjnych o koszt zakupu środków medycznych do szczepień przeciwko wirusowi PCV2, w ocenie Spółki przyczyni się do redukcji ryzyka pogorszenia statusu zdrowotnego stada.

3) postanowienia modyfikującego termin na złożenie przez dostawcę reklamacji dotyczącej dostarczonych warchlaków w ten sposób, że dostawca będzie miał zapewnioną możliwość wniesienia reklamacji w terminie 10 dni od daty ich dostawy, przy czym złożenie reklamacji wniesionej pomiędzy 8 a 10 dniem liczonym od dostawy warchlaków wymagać będzie obecności komisji, w skład której wchodzić będzie: (i) przedstawiciel dostawcy, (ii) przedstawiciel operatora (dostawcy warchlaków), (iii) przedstawiciel Agrifirm Polska sp. z o.o., oraz (iv) niezależny lekarz weterynarii wybrany przez dostawcę z uzgodnionej pomiędzy dostawcą oraz Agrifirm Polska sp. z o.o. listy lekarzy weterynarii. Koszty zwołania komisji (tj. koszty związane z przyjazdem lekarza weterynarii powiększone o zryczałtowaną opłatę w wysokości 500 zł uwzględniającą koszty wynikające z obecności pozostałych członków komisji) ponoszone będą przez stronę, na niekorzyść której reklamacja zostanie rozstrzygnięta;

Jak wyjaśnia Spółka, zaproponowane rozwiązanie wprowadzi dwa rodzaje terminów na wniesienie reklamacji liczonych od dnia dostawy warchlaków, tj. (i) w terminie 7 dni oraz (ii) w terminie od 8 do 10 dni, przy czym zgłoszenie reklamacji w tym terminie wymagać będzie obecności komisji. Koszty zwołania komisji (tj. koszty związane z przyjazdem lekarza weterynarii powiększone o zryczałtowaną opłatę w wysokości 500,00 zł uwzględniającą koszty wynikające z obecności pozostałych członków komisji) ponoszone będą przez stronę na niekorzyść której reklamacja zostanie rozstrzygnięta. Jeśli reklamacja wniesiona przez dostawcę między 8 a 10 dniem zostanie uznana za zasadną, Agrifirm pokryje koszty zwołania Komisji, w przypadku wniesienia reklamacji ocenianej jako bezzasadnej, koszt jej zwołania pokryje dostawca.

4) postanowienia uprawniającego dostawcę do zważenia za pomocą wagi przejazdowej warchlaków przeznaczonych do realizacji tuczu, w momencie ich rozładunku w gospodarstwie dostawcy, a w przypadku stwierdzenia spadku średniej wagi rozładunkowej warchlaka względem średniej wagi załadunkowej warchlaka o więcej niż 2 kg, zobowiązującego Agrifirm Polska sp. z o.o. do uwzględnienia ponadnormatywnego spadku wagi w rozliczeniach tuczu;

Spółka wyjaśnia, że utrata wagi przez warchlaki w transporcie jest zjawiskiem znanym, powszechnie akceptowanym na rynku i nie wpływającym znacząco na efektywność tuczu. Agrifirm wskazuje, że różnica do [xxx] pomiędzy wagą załadunkową a wagą rozładunkową jest wkalkulowana w parametry rozliczeniowe tuczu przewidziane w umowie.

W przypadku jednak większego spadku wagi warchlaków, co do którego zastrzeżenia mógłby wnosić dostawca, Spółka proponuje wprowadzenie przedmiotowych postanowień oraz uwzględnienia tej okoliczności w rozliczeniach końcowych.

Agrifirm wskazuje, że według jej najlepszej wiedzy ok. [xxx] dostawców z nią współpracujących, odpowiadających za ok. [xxx] aktualnego wolumenu produkcji posiada możliwość zważenia dostarczanych im zwierząt. Jednocześnie, obowiązujące wymogi sanitarne, w tym dotyczące bioasekuracji mogą ograniczać możliwość ważenia warchlaków u podmiotów trzecich.

5) postanowienia modyfikującego i doprecyzującego zasady reklamacji pasz w ten sposób, że dostawca będzie miał zapewnioną możliwość wniesienia reklamacji paszy w terminie do 21 dni od dostarczenia paszy, a w przypadku uznania reklamacji za zasadną Agrifirm Polska sp. z o.o. dostarczy dostawcy niezwłocznie paszę wolną od wad oraz ponosić będzie odpowiedzialność odszkodowawczą na zasadach ogólnych kodeksu cywilnego;

Jak wyjaśnia Spółka obecnie obowiązujące ogólne warunki współpracy przewidują możliwość zgłoszenia reklamacji w terminie [xxx] od dostawy paszy. W ramach zobowiązania Agrifirm przedłuży termin na składanie reklamacji do 21 dni. Dodatkowo, do umowy ramowej na tucz trzody chlewnej wprowadzone zostaną postanowienia doprecyzujące, że w przypadku uznania reklamacji za zasadną, Agrifirm dostarczy dostawcy niezwłocznie paszę wolną od wad.

Agrifirm Polska sp. z o.o. z siedzibą w Szamotułach zobowiązuje się do:

2. wyeliminowania z umowy ramowej na tucz trzody chlewnej postanowień dotyczących zasad potrażeń za ponadnormatywne upadki zwierząt, które uprawniają Agrifirm Polska sp. z o.o. do dokonywania potrażeń za każdego tucznika oddanego do ubojni, w przypadku przekroczenia progów upadków określonych w umowie ramowej na tucz trzody chlewnej;

Zgodnie z wyjaśnieniami Spółki, umowy zawierane przez Agrifirm zawierają postanowienia mające na celu motywowanie dostawców do osiągania lepszych wyników produkcyjnych oraz powstrzymujące ich od nadużyć. W ramach zobowiązania, oferowane dostawcom kontrakty nie będą przewidywały możliwości dokonywania kwestionowanego potrażenia.

3. zorganizowania, raz na kwartał w latach 2024-2025, dla współpracujących z Agrifirm Polska sp. z o.o. dostawców szkoleń informacyjnych dotyczących zasad hodowli skutkujących poprawą wyników produkcyjnych oraz zasad współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o., w tym w szczególności zasad waloryzacji wynagrodzenia, a po upływie tego okresu opublikuje na stronie internetowej Agrifirm Polska sp. z o.o. broszurę informacyjną dla dostawców zawierającą wyjaśnienia dotyczące sposobu i zasad waloryzacji wynagrodzenia obowiązujące w ramach współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o. w formule tuczu kontraktowego.

Uznanie przez Prezesa UOKiK nałożenia obowiązku wykonania przedłożonych przez przedsiębiorcę zobowiązań za celowe

Wdrożenie zaproponowanych przez Przedsiębiorcę działań ma na celu zaniechanie kwestionowanych w toku postępowania praktyk. Treść zobowiązania jest jednoznaczna i precyzyjna oraz umożliwia skontrolowanie jego wykonania. Przedmiot zobowiązania pozostaje w bezpośrednim związku z zarzucaną Spółce praktyką.

Zobowiązanie Spółki dotyczy różnych czynników wpływających na realizację umowy przyznając dostawcy dodatkowe uprawnienia oraz zwiększając jego wpływ na rzeczywisty przebieg procesu tuczu.

Dostawca zyskuje możliwość złożenia reklamacji na dostarczane, szeroko pojęte środki produkcji, tj. warchlaki oraz pasze. Jak wynika zaś ze złożonych przez podmioty naukowe opinii, obydwa te czynniki mają ogromny wpływ na powodzenie oraz efektywność tuczu, co przekłada się na otrzymywane wynagrodzenie. Dodatkowo, w przypadku znaczącego wzrostu cen energii elektrycznej i mediów, które to koszty spoczywają na dostawcy, uruchomiony zostanie mechanizm waloryzacji stawki podstawowej, o dynamikę tego wzrostu odzwierciedloną

w wartości wskaźnika publikowanego przez Główny Urząd Statystyczny. Nadto, zmodyfikowane zostaną zasady potrąceń za ponadnormatywne upadki zwierząt.

W ocenie Prezesa UOKiK wdrożenie zaproponowanych przez Spółkę działań pozwoli osiągnąć podstawowe cele decyzji zobowiązującej, a mianowicie szybkość i efektywność załatwienia sprawy dla dobra interesu publicznego. Jednocześnie, zaproponowane rozwiązania ograniczają ryzyko dostawcy związane z realizacją umowy.

Uwzględniając powyższe, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji decyzji.

Informacja o stopniu realizacji zobowiązania

Stosownie do art. 27 ust. 3 u.p.n.w.p.k. elementem obligatoryjnym decyzji zobowiązującej jest nałożenie przez Prezesa Urzędu obowiązku składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązania. W pkt II sentencji decyzji Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek przedstawienia informacji o stopniu realizacji przyjętych zobowiązań poprzez:

1. odnośnie do zobowiązań określonych w pkt I. 1-2 powyżej:
 - a) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie miesiąca od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, wzorców umownych uwzględniających zmiany określone w tejże decyzji;
 - b) przekazania wszystkim współpracującym z Agrifirm Polska sp. z o.o. dostawcom, w terminie dwóch miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, aneksów umożliwiających, począwszy od kolejnego cyklu tuczu, współpracę na zasadach wynikających z nowych wzorców umów uwzględniających zmiany określone w tejże decyzji;
 - c) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, listy dostawców, którym zaproponowana została możliwość zawarcia aneksów zmieniających zasady współpracy wraz z informacją na temat statusu podpisywania aneksów.
2. odnośnie do zobowiązania określonego w pkt I.3 powyżej:
 - a) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie miesiąca od uprawomocnienia się niniejszej decyzji, agendy szkolenia oraz planowany harmonogram szkoleń na 2024 r.;
 - b) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie do 31 stycznia 2025 r. informacji o uczestnikach szkoleń, które odbyły się w 2024 r. oraz planowany harmonogram szkoleń na 2025 r.;
 - c) przekazania Prezesowi UOKiK, w terminie do 31 stycznia 2026 r. informacji o uczestnikach szkoleń, które odbyły się w 2025 r. oraz broszury informacyjnej dla dostawców zawierającej wyjaśnienia dotyczące sposobu i zasad waloryzacji wynagrodzenia obowiązujących w ramach współpracy z Agrifirm Polska sp. z o.o. w formule tuczu kontraktowego wraz ze wskazaniem miejsca jej publikacji na stronie Agrifirm Polska sp. z o.o.

W ocenie Prezesa UOKiK, tak określony obowiązek sprawozdawczy zapewni nadzór nad wykonaniem poszczególnych elementów zobowiązania.

Pouczenie

Na podstawie art. 29 u.p.n.w.p.k. w związku z art. 81 ust. 2, 3, 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r., poz. 275 ze zm.) i art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 ze zm.) od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Bydgoszczy w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144 ze zm.) odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1.000 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. W razie złożenia wniosku ustnie do protokołu, oświadczenie, o którym mowa w art. 102 ust. 2, może być złożone także do protokołu.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 zd. 1 Kodeksu postępowania cywilnego, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Bydgoszczy
Piotr Adamczewski

Otrzymują:

1. Agrifirm Polska Sp. z o.o.
ul. Chrobrego 52, 64-500 Szamotuły
reprezentowana przez:
[xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx]
2. a/a